

Kommissorium for Taxonrådet ved Statens Naturhistoriske Museum

8. marts 2024

Formål

Taxonrådets er et nationalt sammensat fagligt forum, som understøtter arbejdet med at vedligeholde listen over danske arter herunder håndtere nye arter, navneændringer og sikre korrekt indplacering af arter i taxonomien. Taxonrådet understøtter Taxonbasens redaktør i dennes arbejde med at vedligeholde listerne over arter der forekommer i Danmark, deres indplacering i det taxonomiske hierarki, og match med GBIF-noterede taxa. Rådet adspørges om løsning på forskellige problematikker, der opstår vedrørende indhold og udvikling af funktionalitet af Taxonbasen, som er den taxonomiske "rygrad" i Arter – den nationale artsportal.

Taxonrådet skal beskæftige sig med retningslinjerne for danske navne på arter og artsgrupper, der forekommer i Danmark, og organisere, at eksperter arbejder på at opdatere eller give nye danske navne til arter og artsgrupper. Rådet holder overblik over hvilke eksperter, der løbende udfører arbejde med dansk navngivning, og identificerer behov for bl.a. at kontakte eksperter med henblik på navngivning.

Medlemmer og Organisering

Taxonrådet forankres på Statens Naturhistoriske Museum (SNM) under DanBIFkontoret og er et bidrag til driften af den national artsplatform Arter.

Taxonrådet er sammensat af personer med taxonomisk ekspertise og udvalgt efter følgende kriterier:

- Bred taxonomisk vidensdækning
- Stort og alsidigt netværk
- Taxonomisk ekspertise såvel som pragmatisk forståelse for behov hos brugere
- Generel tilkendegivelse af mulighed for at bidrage til Taxonbasens vedligehold og drøftelse af generelle retningslinjer for dette

Tillige tilstræbes bred repræsentation fra relevante institutioner (Statens Naturhistoriske Museum (SNM), Naturhistorisk Museum Århus (NMA), Aarhus Universitet (AU), Miljøstyrelsen (MST)) og foreninger. Se Bilag 1 for detaljer.

Taxonrådet består af frivillige eksperter. Dets arbejde organiseres af en koordinator i samråd med DanBIF. Koordinatoren vælges af rådets medlemmer efter almindelig drøftelse og overenskomst.

Sammensætningen af rådet foregår således ikke efter en formaliseret proces, men ændres efter behov for ekspertise, og efter eksperternes vilje og mulighed for at bidrage. Evt. nye medlemmer adspørges pr. mail fra rådets koordinator.

Varigheden af hvervet i rådet afhænger af medlemmernes mulighed for at deltage, afstemt med at gruppen skal være funktionsdygtig efter ovenstående kriterier. Som udgangspunkt er medlemmerne udpeget for 2 år ad gangen.

Udmeldelse foregår ved henvendelse pr. mail til rådets koordinator. Baseret på hidtidig aktivitet forventes det, at der er 12-15 medlemmer af rådet (se Bilag 1 for detaljer).

Rådets arbejdsform

Taxonrådet mødes **to** til fire gange om året. Møderne vil som udgangspunkt blive afholdt som hybridmøder på SNM i normal arbejdstid på hverdage. Deltagelse i møder besluttet af eksperterne selv, baseret på om de mener at kunne bidrage til de emner og problematikker, der annonceres i den dagsorden, der udsendes af koordinator og DanBIF.

Arbejdet i rådet er frivilligt og eventuelle rejseudgifter afholdes af det enkelte medlem.

Følgende overskrifter forventes at være faste punkter på dagsordenen på møderne:

- **Status på Arter** (hvad er der sket på Arter siden sidst, og hvad er på vej)
- **Danske navne** (status, diskussion af aktuelle problemstillinger, uddelegering af opgaver...)
- **"Et andet" emne** (påtrængende udfordring med relation til Taxonbasen – f.eks. vurdering af hvorvidt taxa er danske eller ej, dokumentation, brug af superarter, brug af noter)

Det forventes, at en stor del af arbejdet vil foregå mellem møderne, og med deltagelse af eksterne eksperter efter behov. Sidstnævnte kan tilknyttes som rådgivere i en periode eller blive inddraget i.f.m. konkrete navngivningsprojekter.

Rådets opgaver

- Diskutere regler og retningslinjer vedrørende navngivning, klassifikation og taxonomi
- Bidrage til afklaring af spørgsmål vedrørende taxonrelaterede metadata (f.eks. herkomst og grad af etablering samt referencer og kildehenvisninger)
- Formidling til eksperter og til Arter, SNM, NMÅ, MST, etc.

Rådets opgaver skifter over tid, alt efter hvilke problemstillinger der er relevante for Taxonbasens indhold og funktionalitet.

Medlemmer vil, om ønsket, kunne redigere i de dele af Taxonbasen, som har relevans for deres taxonomiske kompetencer – og/eller som har relevans til opgaver ifm. arbejde i rådet.

Koordinatorens opgaver

- Holde kontakt til medlemmer (og til dels eksterne eksperter)
- Indkalde til møder
- Lave oplæg til møder
- Oprette og vedligeholde arbejdsdokumenter
- Holde styr på opgaver

Specifikt vedrørende danske navne

Den primære opgave vedrørende danske navne er at udstikke retningslinjer og vejledninger for navngivning af arter og artsgrupper, der forekommer i Danmark. Taxonrådet organiserer arbejdet, sørger for at inddrage relevante eksperter, hjælper og vejleder de, som arbejder med danske navneforslag, og kan selv deltage i relevant omfang.

Overordnede opgaver

- Udarbejdelse af et sæt anbefalede kriterier for navngivning af danske arter
- Udarbejdelse og vedligeholdelse af en liste over såvel generelle som artsspecifikke spørgsmål, der ønskes afklaret
- Afklaring af ovennævnte spørgsmål
- Kontakt til både videnskabelig ekspertise og diverse brugergrupper (foreninger, medier, m.m.)
- Formidling af rådets arbejde

Specifikke opgaver

- Vurdering af eksisterende navne
- Vurdering af forslag til nye navne
- Ønsker til nye navne

Baggrund, samt liste over arbejdsdokumenter og nuværende medlemmer af råd forefindes i Bilag 1

Statens Naturhistoriske Museum, København

Anders P. Tøttrup, Kim Steenstrup Pedersen, Lars Skipper og Isabel Calabuig